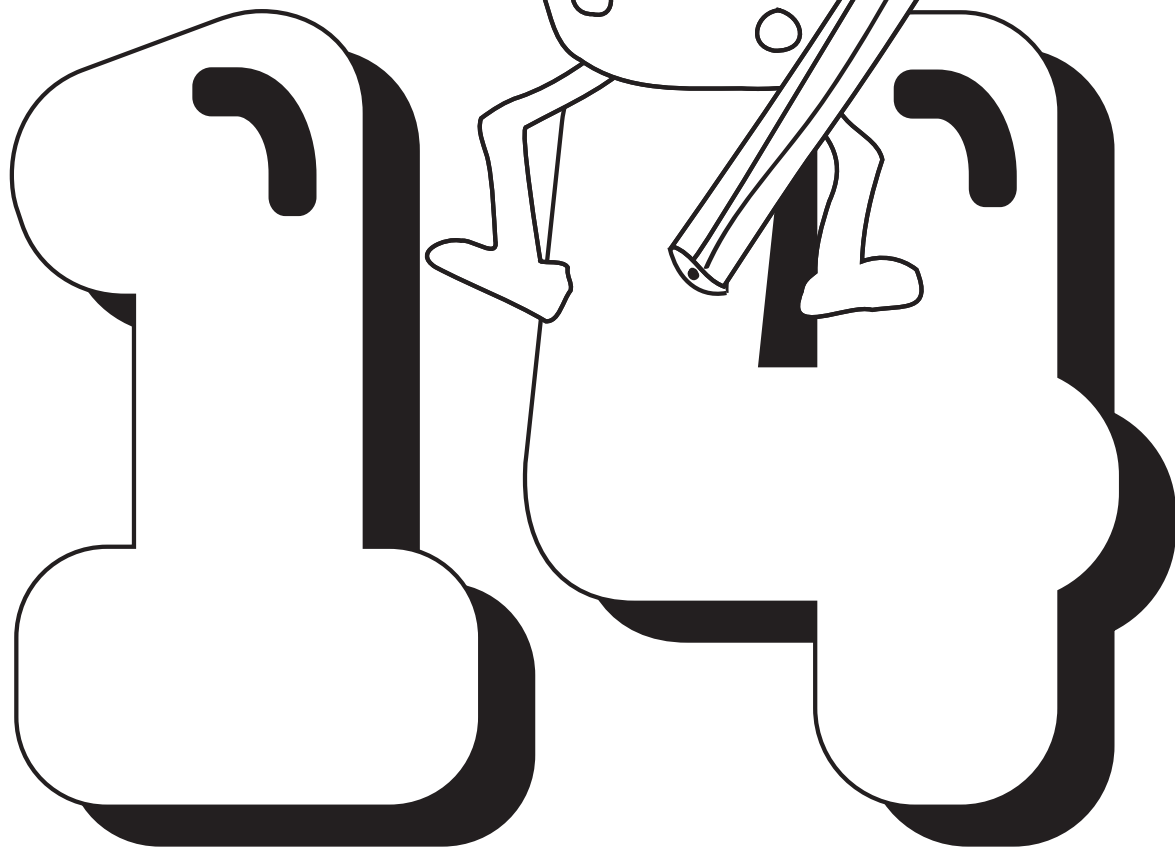
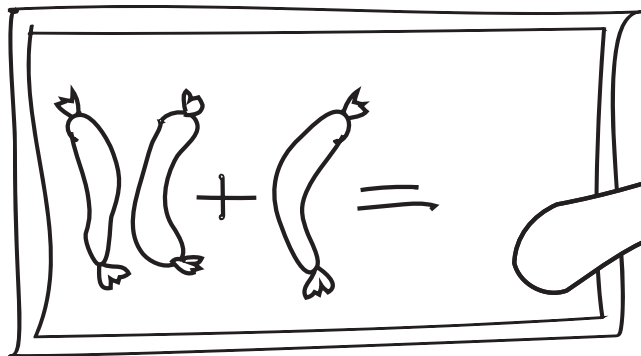

Oz e igl Gi internaziunal da la matematica

4
3
1
2

MARZ

text: Charina Josty, illustraziun: Yvonne Gienal,
grafica: Theres Jöger, fotografia: Jörgen-Staus
zambregid ha: Johanna Berthel
© Lia Rumantscha

KIDSFITSCH
Lia Rumantscha

 Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra
Uffiz federal da cultura UFC

Igl Gi internaziunal da la matematica

An scola amprenas tei ca matematica e dumbrar a far quents. Par exaimpel plus a minus. Agl rom matematica amprenas tei ear da masirar a da plazar near dissignear musters, forza parfegn cun furmas geometricas sco par exaimpel triànghels a quadrats. La matematica dat igl dantànt betga me an scola. Sch'ign varda bagn, lura vez'ign dapartut matematica. Vezas tei agl tieus mintgagi diembers, musters near furmas? Ea, quegl e matematica. La matematica e impurtànta par la nosssa veta. A parquegl dat igl igl Gi internaziunal da la matematica. Quel dat igl per davent digl 2020, cur ca las Naziùns Unidas àn dezidieu da far mintg'on egn tal gi. La matematica gida a nus da capir igl mund ad ella gida a nus da crear tgossas. An la tecnica dovr'ign la matematica par construir maschinas, sco par exaimpel computers, autos near aviùns. Mo ear an la natira tgat'ign la matematica! Eгна puscha

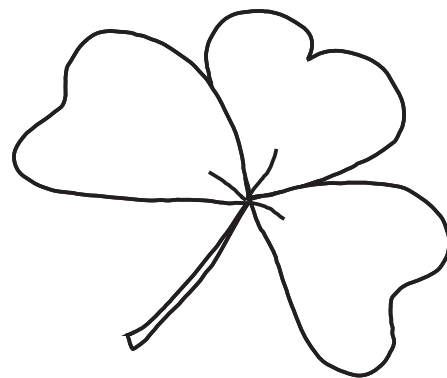
da pegn cunsista par exaimpel da spiralas – spiralas en egn muster matematic. Ad ear sen las alas da las tschitabulas à'gl blears pintgs musters c'en fetg regulars a matematicameing exacts.

Qua egn peer exaimpels, noua ca tei scüntras schiglioc ànc la matematica: Scha tei fas eгна peta, stos tei pasar las ingredienzas.

Scha tei metas a mesa, stos tei studagear quànts tagliers, quàntas stgagnas, quànts cunteals a quànts tschadùns c'igl dovra.

Scha tei vol partgir tia marena cun tieus cumpogn, par exaimpel egn mel, stos tei studagear an quàntas parts ca tei às da tagliar el.

Ear giois àn savens da far cun la matematica. A cun la matematica san ign giujear! La devisa digl Gi da la matematica 2024 à parquegl ear num «Nus giujagn cun la matematica»!

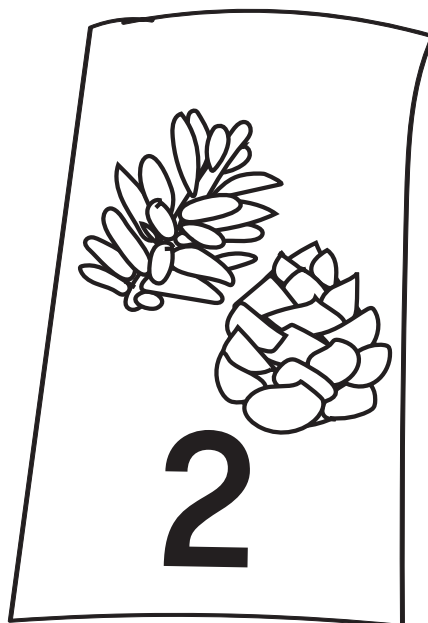
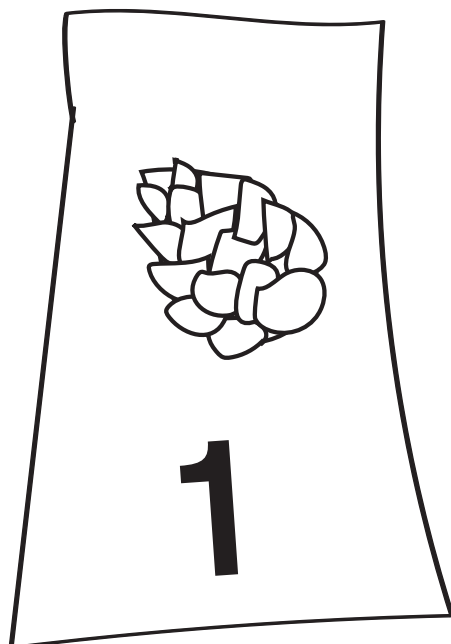
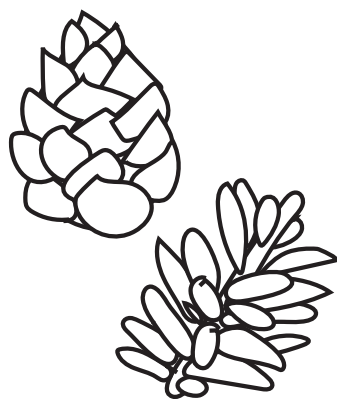
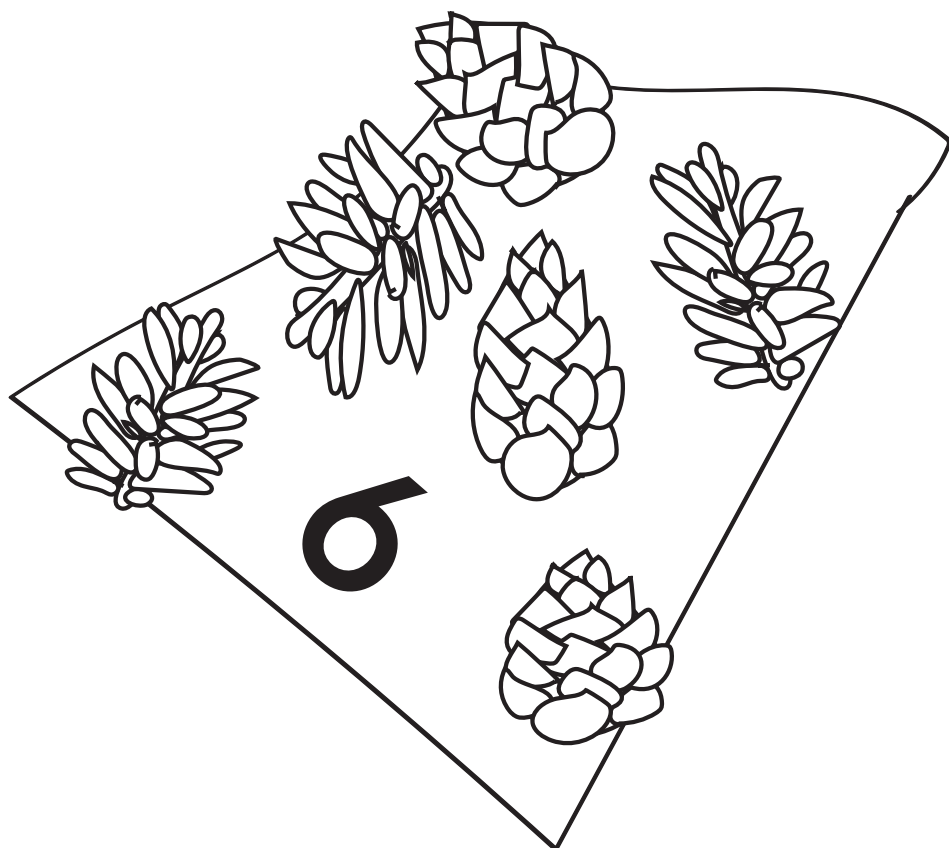
Studegia:
Tge dat igl 1 geada?
Tge dat igl 2 geadas?
Tge dat igl 3/4/5/6/... /1000 geadas?
Tge dat igl 1 miliùn geadas?

Gioi da diembers

1

- 1 Malegia 10 quaderets cun mintgama egn diember dad 1 antocen 10 sen igl asfalt.
- 2 Tscheartga puschas da pegn near crapa a meta an mintga quaderet la quantidad coraspundainta.

Scha tei fas igl gioi a tgea, sas tei prender nuvs, schieslas da veder, marùns, uviercels da buteglias near oters pintgs objects.

Stgatla da quintar

2

Tei dovras:

- egn stgatla da zulprigns grànda
- egn toc cartùn

- curals da len, pintgs craps near oters pintgs objects
- material par decorar la stgatla

Uffizi federal da cultura UFC

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

text: Chatriina Josty, illustraziun: Yvonne Giennal,
graficaz: Theres Jörgen, fotografia: Jörgen-Staubs
zarinregia: Johanna Berthel
© Lia Rumantscha

KIDSFITSCH
Lia Rumantscha

- 1 Taglia or dad egn toc cartùn egna pintga spartgida c'è ampo ple grànda c'egna measa vart curta da la stgatla. Tatga la spartgida an la stgatla, zirca aintamiez.
- 2 Decorescha la stgatla tanor igl tieus gust. Forza vol tei decorar la tia stgatla cugl tieus diember preferieu? Near âs egn'otra ideia?

Ussa quenta:

- Meta tschentg curals an la stgatla a sgurlata ella.
- Earva la stgatla antocen tier la spartgida. Varda ca la spartgida segi da la vart ca mussa ancunter te (sut).
- Amprova ussa da quintar: Quànts curals vezas tei? Scha tei âs mess tschentg curals an la stgatla, quànts satgatan da l'otra vart da la spartgida?
- Âs tei gieu raschùn? Scha ea, meta ànc egn cural an la stgatla. Fe que pass antocen c'igl vean fetg greav! Sch'igl e megna greav, prenda or egn cural ad amprova ànc egn'eada.

1

2

